

Selvitys kansallisen 1*-tason lisäämisestä Suomen kansallisiin kenttäratsastussääntöihin

1. Selvityksen tausta ja tavoite

Kenttäkomitean nimeämän 1*-selvitystyöryhmän tehtävänä on ollut selvittää, onko kansallisen 1*-tason lisääminen Suomen kansallisiin kenttäratsastussääntöihin tarpeellista ja mahdollista sekä tunnistaa käyttöönottoon liittyvät vaikutukset, hyödyt, riskit ja mahdolliset jatkotoimenpiteet.

Työryhmän tehtävänä ei ole ollut tehdä päätöstä 1*-tason käyttöönotosta, vaan tuottaa Kenttäkomitean päätöksenteon tueksi riittävä selvitys aiheesta.

2. Miten selvitys tehtiin

Selvitys perustuu:

- ratsastajille ja valmentajille suunnattuun kyselyyn
- kilpailunjärjestäjille ja maastoratojen omistajille/haltijoille suunnattuun kyselyyn
- kyselyjen avoimiin vastauksiin
- työryhmän kokouksissa ja sähköpostikeskusteluissa esiin nousseisiin näkökulmiin
- kansainvälisen kehityksen tarkasteluun ja FEI:n 1*-tason rakenteeseen liittyviin materiaaleihin

Selvityksen tavoitteena ei ollut pelkästään kartoittaa kannatusta tai vastustusta, vaan tunnistaa myös ne huolet ja kysymykset, joihin tulee pystyä vastaamaan ennen mahdollista sääntömuutosta.

3. Selvityksen keskeiset havainnot

3.1 Selkeä tarve väliportaalle

Kyselyiden perusteella merkittävä osa ratsastajista ja valmentajista kokee nykyisen siirtymän 100 cm tasolta 2* tasolle suureksi.

Esille nousivat erityisesti:

- teknisen vaativuuden merkittävä kasvu
- estekorkeuden nousu samanaikaisesti teknisyyden lisääntymisen kanssa
- nuorten hevosten etenemisen haasteet
- kokemattomien ratsukoiden turvallinen tasonnosto

Monet vastaajat toivat esille, että ovat joutuneet hakemaan vastaavan väliportaan kilpailukokemusta ulkomailta.

Yleinen näkemys oli, että kansallinen 1*-taso loisi ratsukoille nykyistä johdonmukaisemman etenemispolun.

3.2 Kilpailunjärjestäjiltä löytyy valmiutta

Kilpailunjärjestäjille ja maastoratojen omistajille suunnatussa kyselyssä nousi esiin kaksi selkeää kilpailupaikkatyyppiä:

1. kilpailupaikat, jotka keskittyvät pienempiin luokkiin
2. kilpailupaikat, joilla on valmiudet järjestää myös vaativampia luokkia

Kyselyyn vastanneista kuusi kilpailupaikkaa ilmoitti pystyvänsä järjestämään 1*-tason kilpailun heti sääntöjen sen salliessa tai 1–2 vuoden kuluessa.

Samalla osa kilpailupaikoista totesi suoraan, ettei 1*-tason järjestäminen ole tilan, resurssien tai oman toimintaidean vuoksi tarkoituksenmukaista.

Tämä nähtiin kuitenkin normaalina eikä esteenä 1*-tason käyttöönotolle, koska kaikkien kilpailupaikkojen ei tarvitse järjestää kaikkia tasoja.

3.3 Tarve yhtenäisemmälle tekniselle linjalle

Yksi selvityksen vahvimista havainnoista oli tarve selkeälle tekniselle profiilille.

Useissa vastauksissa todettiin, että:

- 100 cm ratojen välillä on tasoeroja
- ratamestareiden toimintatavoissa on vaihtelua
- teknisyyks ja kouluttavuus eivät aina kehity johdonmukaisesti tasolta toiselle

Sekä kilpailijat että kilpailunjärjestäjät pitivät tärkeänä, että mahdolliselle 1*-tasolle laaditaan:

- tekninen profiili
- yhtenäiset linjaukset
- käytännön tarkistuslistat MS-, TA- ja TPJ-toimihenkilöille

4. Keskeiset huolet ja selvityksen johtopäätökset

Työryhmä tunnisti kolme eritasoista huoliryhmää.

A. Selvityksen perusteella pääosin ratkaistut kysymykset

Tarvitaanko 1*-tasoa?

Kyselyaineiston perusteella enemmistö ratsastajista, valmentajista ja suuri osa kilpailunjärjestäjistä näkee 1*-tason tarpeellisenä.

Löytyykö kilpailupaikkoja?

Kyllä. Useat kilpailupaikat ilmoittivat olevansa valmiita järjestämään 1*-tasoa heti tai lähivuosina.

Onko 1*-tasolle tunnistettavissa selkeä kohderyhmä?

Kyllä.

Esille nousivat erityisesti:

- nuoret hevoset
- 100 cm tasolta etenevät ratsukot
- junioriratsastajat
- kansainväliselle tasolle tähtäävät ratsukot

B. Osittain selvitetty kysymykset

Kvaalijärjestelmä

Kvaaleista löytyi useita käyttökelpoisia vaihtoehtoja, mutta lopullinen ratkaisu vaatii vielä valmistelua.

Yhteinen näkemys oli kuitenkin, että järjestelmässä tulee huomioida:

- turvallinen eteneminen
- kilpailujen vähäinen määrä
- Suomen lyhyt kilpailukausi

Vaikutus 2*- ja 3*-luokkiin

Osa vastaajista pelkää kilpailijamäärien jakautumista useammalle tasolle.

Toisaalta useat vastaajat arvioivat 1*-tason myös lisäävän etenijöiden määrää tulevaisuudessa.

Kyselyiden perusteella huoli on todellinen, mutta sen laajuutta ei pystytty osoittamaan käytettävissä olleella aineistolla.

Junioreiden kilpailujärjestelmä

1*-tason mahdollinen suhde juniorien mestaruuskilpailuihin nousi esille useaan otteeseen.

Työryhmä tunnisti asian tärkeäksi ja toteaa, että tulevaisuudessa selkeä linjaus olisi, että junioreiden Suomen mestaruuskisat käytäisiin 1* tasolla, Nuorten SM 2* tasolla ja senioreiden SM 3* tasolla, mutta ei näe järkeväksi toteuttaa sitä junioreiden osalta näin vielä vuonna 2027. Ensin on tarpeen ottaa 1*-taso käyttöön ja saada kokemuksia sen toimivuudesta käytännössä.

C. Jatkovalmistelua vaativat asiat

Tekninen profiili

Työryhmä katsoo, että mahdolliselle 1*-tasolle tulee laatia selkeä tekninen profiili.

Toimihenkilöohjeistus

Tarvitaan tarkemmat linjaukset ja työkalut:

- ratamestareille
- teknisille asiantuntijoille
- maastoesteradan suunnittelijoille

Seuranta käyttöönoton jälkeen

Mikäli 1*-taso otetaan käyttöön, vaikutuksia tulee seurata ja arvioida muutaman vuoden kuluttua käyttöönotosta.

5. Mitä ei selvitetty

Työryhmä tunnistaa, että kaikkia mahdollisia kysymyksiä ei ole tämän selvityksen aikana ratkaistu.

Seuraavat asiat jäivät joko kokonaan tai osittain jatkovalmisteluun:

- KIPA- ja Equipe-aineistoon perustuva kilpailu- ja urakehitysanalyysi
- tarkka vaikutusarvio kilpailijamäärien jakautumisesta eri tasojen välillä
- kilpailunjärjestäjien talousvaikutusten yksityiskohtainen arviointi
- lopullinen 1*-tason tekninen profiili

- mahdollinen tulostasoihin perustuva mittaristo ratojen yhdenvertaisuuden arviointiin
- junioreiden mestaruusrakenteen mahdolliset muutokset

Työryhmän arvion mukaan näiden kysymysten jatkovalmistelu on mahdollista myös sen jälkeen, kun periaatteellinen päätös 1*-tason sisällyttämisestä sääntöihin on tehty.

6. Yhteenveto

Selvitystyön perusteella voidaan todeta, että:

- kansalliselle 1*-tasolle on tunnistettu selkeä tarve
- nykyinen siirtymä 100 cm tasolta 2* tasolle koetaan monien ratsukoiden näkökulmasta suureksi
- kilpailunjärjestäjien joukosta löytyy valmiutta järjestää 1*-tasoa
- merkittävää vastustusta 1*-tasoa kohtaan ei aineistossa ilmennyt
- esiin nousseet huolet liittyvät pääasiassa toteutukseen, eivät itse 1*-tason tarpeellisuuteen
- suurimpaan osaan tunnistetuista huolista löydettiin kyselyiden, keskustelujen tai jatkovalmistelun kautta ratkaisu- tai toimintamalli

7. Selvitystyöryhmän esitys

Selvitystyöryhmä katsoo, että käytettävissä oleva aineisto antaa riittävän pohjan periaatteelliselle päätöksenteolle.

Työryhmä ehdottaa Kenttäkomitealle, että kansallinen 1*-taso otetaan mukaan Suomen kansallisiin kenttäratsastussääntöihin.

Samalla työryhmä suosittelee, että komitea valmistelee vielä seuraavat asiat:

1. kansallisen 1*-tason tekninen profiili
2. toimihenkilöiden yhtenäiset ohjeistukset ja tarkistuslistat
3. lopulliset säännöt osallistumisoikeuden sallivaan tulokseen 100cm -> 1* -> 2*
4. käyttöönoton seuranta- ja arviointimalli

Näin 1*-taso voidaan ottaa käyttöön hallitusti, turvallisesti ja suomalaisen kenttäratsastuksen kehitystä tukevalla tavalla.